

N:10.

Kolmantena Joulupäivänä eli evankelista Johanneksen päivänä.

Evankeliumi Joh. 21: 19–24.

Jeesus sanoi Pietarille: Seuraa minua. Pietari käänsi itsensä ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Kristus rakasti, joka myös oli Jeesuksen rannoilla ehtoollisessa maannut, ja sanonut: Herra, kuka se on, joka sinut pettää? Koska siis Pietari hänen näki, sanoi hän Jeesukselle: Herra, mitäs tämä? Jeesus sanoi hänelle: jos minä tahtoisin hänen siihen asti olevan, kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee? seuraa sinä minua. Niin veljesten seassa kävi ulos se puhe, ett'ei sen opetuslapsen pitänyt kuoleman. Mutta ei Jeesus hänelle sanonut: ei hän kuole; vaan jos minä tahdon hänen siihen asti olevan, kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee? Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä, ja on nämät kirjoittanut, ja me tiedämme hänen todistuksensa todeksi.

Kun Kristus kolmasti kysyi Pietarilta: **Rakastatko minua?** ja Pietari kolmasti vastaa: **Niin, Herra, sinä tiedät, että minä sinua rakastan**, uskoi hän hänelle kolme kertaa lampaansa sanoen: **Ruoki minun lampaitani.** Sen jälkeen julistaa hän hänelle hänen kuolemansa ja sanoo **totisesti, totisesti sanon minä sinulle: koska sinä olit nuori, niin sinä vyötit itses ja menit, kuhunkas tahdoit; mutta koskas vanhenet, niin sinä ojennat kätes, ja toinen vyöttää sinun ja vie, kuhunkas et sinä tahdo.** (Joh. 21: 15–18). Tätä siis seuraa tämä evankeliumi: **Seuraa minua**, kuin olisi hän sanonut: Kun sinulle näin käyvä on, niin ajattele ja seuraa minua, antau halusta kuolemaan. Sillä kyllin selvää on, että tämä seuraaminen kuolemaa merkitsee, ja kaikki opetuslapsetkin sen niin ymmärsivät. Tämä evankeliumi onkin selvä ja helppo käsittää.

Kyllähän jotkut ovat paljon vaivanneet päätään sillä, olisiko P. Johannes kuollut vai eläisikö vieläkin; mutta evankelista osoittaa kyllin selvästi, ettei Kristus ole tahtonut tehdä tätä meille tiettäväksi, jonka vuoksi emme tahdo sitä tutkistellakaan. Hän sanoo: Jeesus ei sanonut hänelle, **ettei hän kuole**, eikä sitäkään, **että hän kuolee**, jättäen sen asian siis epätietoiseksi. Vaikka Kristus olisikin sanonut: **minä tahdon hänen siihen asti olevan kuin minä tulen**, voitaisiin sekin ymmärtää, että hän oli kuoleva viimeisenä päivänä. Mutta kun hän sanoo: **Jos minä tahdon hänen siihen asti olemaan**, niin on asia paljon hämmämpi, koska hän ei sano suoraan, tahtooko hän vai eikö.

Mutta oivallisen ja merkillisen opetuksen on hän tässä meille antanut, jonka vuoksi Kristus sellaisilla sanoilla onkin suistanut Pietarin pois, joten tämän

Evankeliumin opetus

on seuraavaa:

Kaikkien pyhien esimerkeistä ja elämästä huolimatta tulee jokaisen tehdä, mitä hänelle on käsketty, ja ottaa kutsumuksestansa vaari. Oi, kuinka tarpeellinen ja terveellinen tämä oppi on. Kylläkin yleisenä hairauksena on, että me pitäisimme silmällä pyhien töitä ja vaellusta tahdomme jäljitellä heitä, arvellemme siinä varsin ansiokkaasti tekevämme. Tähän saattavat ja ajavat meitä nuo joutavat löpötelijät, jotka rakkaiden pyhien elämästä saarnaavat eivätkä heitä kansalle oikealla tavalla aseta esikuvaksi. Tätä vastustaakseen menettele ja puhuu Kristus tässä. Pietari on sellaisen vallattoman huikentelija esikuva: Kristuksen nimenomaan käskiessä häntä heti itseänsä seuraamaan, kääntyy hän toisaalle ja katselee toisen perään pitäen siitä huolta, minne se menisi, jota Kristus rakasti.

Niin nämäkin tekevät: ovat siitä välittämättä, mitä heille on käsketty, ja pitävät silmällä toisten Jumalan rakastamien vaellusta ja töitä, se on: pyhiä. Sen vuoksi nykäisee Kristus häntä takaisin sanoen: Mitä sinun siihen tulee, minne hän kulkee? Seuraa sinä minua, anna minun hänestä huoli pitää; kuinkahan, jos minä tahtoisin hänen jäämään, tulisiko sinunkin sentähden jäädä? Arveletko minun sinulta vaativan, mitä häneltä? Ei, ei niin; tee sinä tehtäväsi, ja mitä sinulle sanon; kyllä hänellekin tehtävänsä tulee. Minulla täytyy olla monenlaisia palvelijoita, mutta eivät ne kaikki samaan työhön kelpaa.

Katsos, tällaisia ihmisiä löytyy paljon, jotka tekevät kaikenlaista, mitä heille ei ole käsketty. Moni kuulee, että jotkut pyhät ovat paljon matkailleet ja että heitä on siitä paljon kiitetty; niinpä lähtee hänkin hupsu vaelluksille, jättää vaimonsa ja lapsensa sille hyväälle, vaikka ne Jumala on hänelle uskonut, juoksentele P. Jaakoppiin tai sinne ja tänne siitä

välittämättä, että hänen kutsumuksensa ja velvollisuutensa on aivan toinen kuin sen pyhän, jota hän matkii. Tätä tekevät he myöskin luostarilaitoksillaan, paastoomisillaan, vaatetuksillaan, juhlapäivien viettämisillä, sekä papiksi, munkiksi ja nunnaksi rupeamalla. Tämä ei ole mitään muuta kuin taaksensa katselemista sen opetuslapsen perään, jota Jeesus rakasti, ja selkensä kääntämistä Kristuksen seuraamisen käskylle ja kutsumukselle. Sitten he kerskaavat hyvän työn tehneensä ja pyhiä seuranneensa.

Katso sen vuoksi, mihin Jumalan tien oikea suunta kulkee. **Ensiksi** hän ei voi kärsiä ihmisten oppeja, teitä eikä käskyjä. **Toiseksi** hän ei voi kärsiä itse haetuita ja valituita töitä. **Kolmanneksi** ei hän voi myöskään kärsiä pyhän esimerkkiä, vaan sitä hän tarkoittaa, että kukin odottaisi, kuinka Jumala häntä johdattaa ja mitä hän häneltä tahtoo vaatia, niinkuin profeeta Ps. 25: 8, 9, 12 sanoo: **Herra saattaa syntiset tielle, hän johdattaa oikeudella raa-dollisen ja opettaa tiensä siveille. Sillä hän opettaa parhaan tien.**

Sanot ehkä: Entäs jollen olekkaan kutsuttu, mitä pitää minun sitten tehdä? Vastaus: Kuinka se on mahdollista, ettet sinä olisi kutsuttu? Tottahan toki jossain säädyssä olet: olethan niimitäin joko aviomies, tai vaimo, tai poika, tai tytär, tai renki tai piika. Otappas halvin sääty tarkastaaksesi. Jos sinä olet aviomies, niin luuletko, ettei sinulla ole kyllin tehtävää tässä säädyssä hallitessasi vaimoasi, lapsiasi, perhettäsi ja omaisuuttasi, niin että kaikki tapahtuisi Jumalan kuuliaisuudessa etkä tekisi kenellekään väärin? Niin, vaikkapa sinulla olisi neljä päätä ja kymmenen kättä, olisit sinä kuitenkin liian mitätön uskaltaaksesi pyhiinvaelluksille lähteä tai ryhtyäksesi pyhien töihin.

Ja taas, jos olet poika tai tytär, niin arveletko, ettei sinulla ole kylliksi tekemistä siinä,

N:o 10. Kolmantena Joulupäivänä eli evankelista Johanneksen päivänä.

että pidät nuoruutesi kurituksessa, puhtaana ja kohtuullisena, olet vanhemmillesi kuuliainen etkä ketään loukkaa sanoillasi tai töilläsi? Mutta koska siitä tavasta on luovuttu, että otettaisiin vaari sellaisesta käskystä ja kutsumuksesta, niin lähdetään rukouksia höpise-mään helminauhan määrällä ja tehdään sel-laista, mikä ei kutsumukseen ollenkaan kuu-lu, eikä yhdenkään mieleen johdu että kunkin tulee säädystään huolta pitää.

Jos taas olet piika tai renki, arveletko voi-vasi joutilaana kulkea, jos vaan säätysi ja määräyksesi mukaan tahdot uskollisesti ja kaikella ahkeruudella palvella isäntääsi tai emäntääsi ja pitää nuoruuttasi aisoissa.

Vielä lisäksi: Jos olet ruhtinas, herra, hen-gellinen tai maallikko, kenellä on enemmän tekemistä kuin sinulla, jotta sinun alamaisesi oikein tekisivät, rauhassa elettäisiin eikä ku-kaan vääryyttä kärsisi. Mistä luulet, että tuo sananlasku on saatu: ”Ruhtinas tai herra on saalis taivaassa,” muusta kuin siitä, että he lyövät virkansa laimin, tahtovat laajalta halli-ta eivätkä voi hallita itseään. Sitten he tulevat ja tahtovat sen palkita messujen kuuntelemi-sella, munkkilaitoksilla, ruususeppeleillä, ru-kouspätkillä ja anteilla, juuri kuin olisi Juma-la joku rihkamakauppias tai lapsi, joka koli-kosta antaa itseään nenästä vetää.

Vieläpä myöskin piispat ja hengelliset esi-miehet, joiden tulisi Kristuksen lampaista ruokkia ja seurata Kristuksen jälkiä henken-säkin uhalla, he rukoilevat nyt seitsemät het-kensä, pitävät messuja ja nimityttävät itseään hurskaiksi ihmisiksi. Mutta jos yksikään piis-pa pääsee taivaaseen, pitää toinen taivas luotaman. Paljaita helvetin kekäleitä ovat kaikki nykyiset piispat, sillä heistä ei yksikään hius-karvankaan vertaa virkaansa hoida.

Katsoppas nyt, samoin kuin ei kukaan ole jäänyt käskyä ja kutsumusta vaille, niin ei myöskään keneltäkään työtä puutu, jos hän

oikein sitä tahtoo tehdä. Muistakoon siis ku-kin sen, että hän säädysään pysyy, pitää itses-tään huolen, ottaa virastaan vaarin siinä pal-vellen Jumalaa ja hänen käskynsä pitäen. Sil-loin on hänelle niin paljon toimittamista tule-va, että hänelle on kaikki aika liian lyhyt, kaikki paikat liian ahtaat, kaikki voimat aivan riittämättömiä. Paha henki, näet, hätyyttää hir-muisesti näitä teitä ja tekee ne ihmiselle tus-kallisiksi, että hän vaivoin niissä pysyy. Jos hänen sitten onnistuu saada joku unohtamaan kutsumustansa ja sitä laiminlyömään, niin ei hän enään niin kovin ankarsti kiusaa; onpa hän jo hänen vietelleyt valtatieltä pois ja antaa hänen joskus löytää jonkun pyörtäno- tai met-säpolun, se on: antaa tehdäkin jonkun hyvän työn. Nyt arvelee tuo narri parka oikeata tietä kulkevansa ja luulee suurestikin tulevansa tai-vaassa ansiolliseksi, vaan eksyykin eksymis-tään mitä pitemmälle hän kulkee, yhä vaan kauvemmaksi oikeasta tiestä, kunnes hän jou-tuu viimein tuohon turmiollisempaan harha-luuloon, että muka Jumala mielistyy töihin, kuten kuningas Sauli teki.

Oi, ei niin, rakas ihminen, ei Jumala mie-listy töihin vaan kuuliaisuuteen, kuten siitä 1 Sam. 15: 22 sanoo: **Kuuliaisuus on parempi kuin uhri.** Tästä se tulee, että hurskas palveli-janainen, jos hän kutsumuksessaan on uskollinen ja virkansa mukaan esimerkiksi lakaisee huoneen tai kantaa rikat ulos, ja renki, joko hän samaan tapaan ajatellen kyntää ja äestää, kulkee suoraan oikeata tietä taivaaseen, silloin kuin joku toinen kulkeissaan P. Jaakoppiin tai kirkkoon ja lyöden virkansa ja tehtävänsä lai-min menee suoraa päätä helvettiin.

Sentähden tulee meidän painaa silmämme kiinni eikä tarkastella töitä, ovatko ne suuria tai pieniä, kunniallisia tai ylönkatsotuita, hen-gellisiä tai maallisia, olkoot ne arvoltaan ja ni-meltään mitä laatua maailmassa hyvänsä; nou-dattakaamme ainoastaan sitä käskyä ja kuu-

N:o 10. Kolmantena Joulupäivänä eli evankelista Johanneksen päivänä.

liaisuutta, mitä ne vaativat. Näin jos menetel-
lään, niin on työ vallan kallisarvoinen ja ko-
konaan Jumalan mielen mukainen, vaikkapa
se niinkin vähäpätöinen olisi kuin oljenkorren
nostaminen. Mutta ellei kuuliaisuutta ja käs-
kyä noudateta, ei työkään ole oikeata vaan ki-
rottua ja totisesti perkeleen alkuunpanemaa,
vaikka se sitten niinkin suurta olisi kuin kuol-
leitten herättäminen.

Sillä se on varmaa, ettei Jumala katso töitä
vaan kuuliaisuutta töissä. Sen vuoksi hän
myös vaatii, että otamme hänen kutsumises-
tansa vaarin, josta P. Paavali 1 Kor. 7: 17 sa-
noo: **Jokainen niin vaeltakoon kuin Herra
on hänen kutsunut.** Ja P. Pietari 1 Piet. 4:
10: **Palvelkaat toinen toistanne, jokainen
sillä lahjalla, kuin hän saanut on, niinkuin
hyvät Jumalan moninaisen armon hu-
oneenhaltijat.** Katsos, tässä sanoo Pietari, että
Jumalan armo ja lahjat eivät ole yhdenlaisia
vaan monenlaisia. Ja jokainen ottakoon omis-
tansa vaarin, harjoittakoon niitä ja niillä toisia
hyödyttäköön.

Kuinka kaunista elämätä se olisikaan, jos
niin tapahtuisi, että kukin omastaan huolehtisi
ja sillä kuitenkin toista palvelisi, ja näin jou-
kottain vaellettaisiin toinen toisensa kanssa
oikeata tietä taivaaseen! Näin P. Paavalikin
Room. 12: 4, 5, 6, ja 1 Kor. 12: 12 kirjoittaa,
että meillä on yhdessä ruumiissa monta jäsen-
tä, mutta ei kaikilla jäsenillä ole yhtäläinen
työ. Niin mekin olemme monta jäsentä kris-
tillisessä seurakunnassa, mutta ei meillä kai-
killa ole yhtäläinen työ, eikä kenenkään tule
toisen, vaan itsekunkin omaansa toimittaa, ja
kaikkein yksimielisesti vaeltaa yksinkertai-
sessa kuuliaisuudessa moninaisissa meille
käsketyissä töissä.

Sinä ehkä sanot: Noh, eikös rakasten py-
hän elämää ja esimerkkiä tulekkaan seurata?
Miksi heistä sitten saarnataan? Vastaus: Niis-
tä pitäisi siten saarnata, että Jumala siinä ylis-

tettäisiin ja me saisimme kehoituksen myös-
kin turvaamaan hänen hyvyyteensä ja ar-
moonsa, sekä ettei meille osoitettaisi ainoas-
taan heidän töitensä vaan heidän töissään il-
maantuvaa kuuliaisuutta. Mutta nyt ei huolita
kuuliaisuudesta mitään ja meitä johdatetaan
niin syvälle töihin, että eksymme kokonaan
kuuliaisuudesta pois, töllistelemme suu seläl-
lään ainoastaan töitä ja ylönkatsomme omat
tehtävämme ja kutsumuksemme. Ei sen vuok-
si ole mitään epäilystä sen olevan perkeleen
ilkeintä juonittelua, että jumalanpalvelus on
kytketty ainoastaan kirkkoihin, alttareihin,
messuihin, lauluihin, lukemisiin, uhreihin ja
muihin sen kaltaisiin, kuin olisivat kaikki
muut työt turhia tai kokonaan hyödyttömiä.
Kuinka olisi perkele paremmin voinut johdat-
taa meitä pois oikealta tieltä, kuin rajoittamal-
la jumalanpalveluksen näin ahtaalle, ainoas-
taan kirkkoihin ja niihin töihin, joita niissä toi-
mitetaan.

Varo itseäsi, katso eteesi; eihän Kristus kär-
si, että P. Pietari katsoo taaksensa senkään
opetuslapsen perään, jota hän kuitenkin rakas-
ti. Luuletko sen ilman aikojaan tapahtuneen,
että juuri se opetuslapsi, jota Kristus rakasti,
tässä puheeksi otetaan ennen kaikkia muita
apostoleita. Ei sekään ole suotta tapahtunut,
ettei hän häntä nimeltä mainitse. Hän olisi
kyllä voinut sanoa: Pietari käänsi itsensä ja
näki Johanneksen, vaan hän sanookin: **näki
sen opetuslapsen, jota Jeesus rakasti.** Mutta
hän tahtoi vastustaa tätä pahaa tapaa ja poistaa
pyhänsäkin työtä katseltavistamme, jotta kuu-
liaisuus sitä puhtaampana yksin jäljelle jäisi,
ettei kukaan saattaisi kerskata tai puollustaa it-
seään sillä, että olisi seurannut pyhäin esi-
merkkiä.

Niinhän, katsos, me luemme Raamatusta,
ettei Jumala tahtonut Davidin rakentamaan
hänelle kirkkoa, vaikka kyllä David sitä hä-
nelle esitteli, sillä siitä ei ollut edeltäpäin käs-

kyä annettu. Salomonilta hän taas sellaista tahtoi ja hänelle hän siitä käskyn antoi. Siitä on kaikki epäjumalanpalvelus tullut, että on otettu vaari pyhäin töistä vaan ei kuuliaisuudesta. On katseltu, kuinka Noa, Aabraham, Iisakki ja Jaakoppi ovat Jumalalle uhranneet, heidän perässään on sitten tahdottu juosta, heitä jäljitellä, ja siitä on epäjumalanpalvelus syntynyt. Raamattu kuvaa sellaiset ihmiset apinoiksi, jotka ovatkin niitä eläimiä, jotka ainoastaan töitä tarkastelevat ja tahtovat niitä jäljitellä, vaikka ei heille mitään käsketä.

Käsittäkäämme sentähden oikein Kristuksen sanat: **Seuraa sinä minua.** Sinä, **sinä**; anna toisten hoitaa omia asioitaan, pidä sinä huoli sinulle kuuluvista, kyllä nekin tulevat. Sillä tässä evankeliumissa ei ole turhanpäiten sanottu, **että sekin opetuslapsi, jonka Pietari näki, seurasi**; hän seurasi kuitenkin Pietarista välittämättä. Koko tämä evankeliumi onkin kirjoitettu näiden sanojen ja tämän opetuksen vuoksi, sillä se ei opeta paljon uskoa, vaan uskon vaikutuksia ja töitä. Hän on myöskin tämän kautta P. Pietarin persoonassa puhutellut kaikkia hengellisiä esimiehiä ja opettanut heille heidän virkaansa, ja kävisi kyllä päinsä koko evankeliumia selittää sitä asiaa silmällä pitäen. Mutta he ehkä eivät haluakaan meidän opetustamme, jonka vuoksi jääköötkin puolestamme rauhaan, ja pysymme siis vaan asiassamme.

Toinen opetus tässä evankeliumissa on se, **että kunkin on tyytyminen osaansa**; toista ei saa kadehtia, eikä nurista, vaikka hänen osansa on toisenlainen. Sillä vaikka tässä Johannesta yksinään sanotaan siksi opetuslapsiksi, jota Jeesus rakasti, ei siitä kuitenkaan kukaan nurise eikä häntä kukaan kadehdi. Samoin ei sekään, ettei hänen pitänyt heidän luulonsa mukaan kuoleman, herättänyt kenesäkään kateutta, eikä heidän keskuudessaan siitä syntynyt mitään nurjamielisyyttä, vaan

niinkuin teksti sanoo: **veljesten seassa kävi ulos se puhe**, he puhuivat (nimittäin kaikki opetuslapset ja kristityt) siitä veljesten tavoin ja soivat sen mielellään hänelle. Eikä tämä suinkaan ole vähäpätöinen avu, joka sentään monelta jalolta ihmiseltä puuttuu; pyhiltä esisiltäkin, näet, tämä hyve puuttui, sillä he eivät voineet kärsiä Jooseppi-veljensä hallitusta.

Yleisenä vaivana onkin se, ettei kukaan tahdo omaansa tyytyä, niin että pakanakin sanoo: ”Mistä se tulee, että toisen pelto aina kasvaa paremman viljan ja naapurin lehmä lypsää enemmän, kuin meidän.” Samoin: Mistä se tulee, ettei kukaan tahdo tyytyä omaan oloonsa: jokainen arvelee toisen tulevan paremmin toimeen kuin hän itse? Jos ken on kauppias, hän kiittää käsityöläistä, joka mukaa sa rauhassa istuskella, kun hänen täytyy maata kiertää. Käsityöläinen taas puolestaan kiittää kauppiaan elantoa, että hän on rikas ja saa olla ihmisten seuroissa, ja niin pois päin. Jokainen on oloonsa kyllästynyt ja huokailee toiseen oloon päästäksensä. Kun joku on naimisissa, ylistää hän naimattoman tilaa, ja jollei jollakulla eukkoa ole, kehuu hän aviosäädyn elämää paremmaksi. Hengellistä miellyttää maallinen sääty ja toisaalta taas maallista hengellinen luokka, eikä Jumala ollenkaan osaa asettaa heitä siihen paikkaan, jossa he olisivat tyytyväisiä. Jos he siinä kutsumuksessaan, johon palvelukseen hän heidät on säätänyt, häntä palvelisivat, niin ei se kävisi heille katkeraksi eikä raskaaksi, mutta kun he tuskittelevat, ei heitä kukaan muu vaivaa kuin he itse, sillä itse he tekevät syyttä, suotta elämänsä tukalaksi.

Ja jos Jumala myöntäisikin, tuollaista tuskittelemista tyydyttääkseen, että joku saisi vaihdella kutsumustansa kuinka vaan mieli tekee, niin olisi vaihtajalla joka paikassa yhtäläinen olla, niin, vieläpä tuskallisempikin, ja lopuksi hän sittenkin jäisi pysymään omassa

N:o 10. Kolmantena Joulupäivänä eli evankelista Johanneksen päivänä.

asemassaan. Älköön sentähden kukaan pyytäkö muutosta säädysensä vaan tyytymättömyydessään. Pane pois ja hylkää tyytymättömyytesi, ja silloin tulee sinulle toinen kutsumus yhtä hyväksi kuin toinenkin ja kaikki säätyluokat ovat sinusta yhden arvoiset kuin sinunkin osaksesi tullut, niin että sinä et mitään vaihdosta tarvitse etkä toivo.

Näin ovat moniaat pakanatkin ajatelleet, että jos kaikkein ihmisten paha yhteen kasaan koottaisiin ja siitä se tasan jaettaisiin, niin kävisi ihan varmaan niin, että jokainen ottaisi omansa paljon mieluummin. Näin aivan tasapuolisesti hallitsee Jumala maailmaa, että jokaista etua aina seuraa vastaava haittansa. Jokainen näkee ainoastaan, kuinka hyvästi toisen jalkaan kenkä sopii, mutta hän ei näe, mistä se likistää. Ja taas kengän käyttäjä ei ota huomatakseen, kuinka somasti kenkä jalkaan sopii, vaan kuinka pahasti se häntä pusertaa. Niin hullusti on maailman laita, että jokainen näkee ainoastaan oman pahansa ja toisen hyvän, mutta jos hän tarkastelisi omaa hyvänsä ja toisen paha, niin kiittäisi hän Jumalaa ja tyytyisi kaikessa rauhassa omaansa, olipa se kuinka vähäpätöinen ja paha tahansa.

Sellaisen levottomuuden, rauhattomuuden ja tyytymättömyyden poistamiseksi on usko hyödyllinen ja tarpeellinen, koska se pitää varmana sen, että Jumala hallitsee tasapuolisesti ja säättää kullekin sen kutsumuksen, joka hänelle on kaikkein hyödyllisin ja soveliaim, niin ettei ihminen olisi parempaan osannut, vaikka itsekin olisi valita saanut. Tämä usko tuottaa rauhaa, tyytyväisyyttä ja lepoa ja karakoittaa pois tuskittelemisen. Mutta missä uskoa ei ole, vaan ihminen päättelee tunteittensa, luulojensa ja mielitekojensa mukaan, silloin vasta, näetkös, alkaa tuskaantuminen, sillä hän tuntee ainoastaan oman olonsa pahat puolet eikä lähimmäisensä, ja päinvastoin ei hän näe oman asemansa etuja eikä lähimmäi-

sensä olosuhteiden puutteita. Semmoinen tunne tuo sitten mukansa tuskaantumisen, haluttomuuden, vastenmielisyyden ja työläisyyden elämässä ja ihminen käy kärsimättömäksi ja Jumalaan tyytymättömäksi. Silloin vaikeenee Jumalan ylistys, rakkaus ja kiitollisuus hänessä, hän pysyy elämänsä ajan salaisena nurkujana Jumalaa vastaan kuten juutalaiset korvessa; eikä hän sillä kuitenkaan muuta voita, kuin että hän tekee elämänsä katkeraksi ja yhtä kaikki sillä vaan helvetin ansaitsee.

Tästä näet, kuinka tarpeellinen usko on kaikissa olosuhteissa ja kuinka se kaikki asiat tekee helpoiksi, hyväiksi ja mieluisiksi, vaikkapa sitten olisit vankityrmässä ja kuolemassakin, kuten marttyyrit todistavat. Ilman uskoa on taas kaikki raskasta, paha ja katkerata, vaikka nautittavanasi olisi kaiken maailman hekuma ja riemu, niinkuin kaikki suuret herrat ja rikkaat todistavat, joidenka elämä pitkin pituutensa on mitä kurjinta.

Kyllä kai tässä jotkut sanovat: Niinpä niinkin, jospa tietäisin, ettei oma hulluuteni tai perkele ole minua tähän asemaan saattaneet ja jos olisin varma, että Jumala itse on tämän osakseni määrännyt, olisin mielelläni iloinen, tyytyväinen ja rauhallinen. Vastaus: tämä on mieletöntä ja epäkristillistä olettamista, joka ilmaisee uskotonta sydäntä. Matt. 6: 28 sanoo Kristus: **Katsokaat kukkaisia kedolla, kuinka he kasvavat, ja Matt. 10: 29: Eikö kaksi varpuista yhteen ropoon myydä? ja yksi heistä ei putoo maan päälle ilman teidän isättänne. Niin ovat myös kaikki teidän pääanne hiukset luetut.**

Jos nyt sinun elinkeinonasi on joku ammatti, joka itsessään ei ole syntiä, vaikkapa synnin ja hulluuden kautta olisit siihen joutunutkin, ei se ammatti eli sääty ole sen vuoksi Jumalalle vastenmielinen, sillä Jumalalle kelpaa kaikki hyvin, sanoo 1 Moos. 1: 31, mutta ei synti. Jos siis jossain säädysssä olet, joka ei it-

sessään ole syntiä, niin on sinun totisesti Jumala siihen säätänyt ja sinulla on ammatti, joka Jumalalle hyvin kelpaa, mutta katso vaan sitä ettet siinä syntiä tee. Jos sinä parvelta putoat ja taitat siinä sääresi, ei siitä tupa tahi vuode sen pahemmaksi tule tahi Jumalalle vastenmielisemmäksi, sillä putoamisesihan sinun sinne saattoi ja jäämään pakotti, vaikka toinen putoamattakin sinne tulee.

Niin, pidä sitä varmana merkinä, että olet oikeassa Jumalan säättämässä ammatissa, jos tunnet kyllästymistä ja haluttomuutta. Ihan varmaan juuri Jumala antaa pahan hengen tällä sinua kiusata ja koetella, oletko huikenteluvainen vai lujatahtoinen tai etkö, ja antaa sinun uskollesi tilaisuutta kilvoittelemaan ja vahvistumaan.

Mutta joskin puhun säädystä, **joka ei itsessään ole synnillistä**, en sillä suinkaan tarkoita, että kukaan voisi täällä maan päällä synnitönnä elää. Kaikki säädyt ja ammatit tekevät syntiä joka päivä. Minä tarkoitan niitä säätyjä, jotka Jumala on asettanut tai joitten asettaminen ei ole Jumalaa vastaan, niinkuin avioliitossa oleminen, renkinä, piikana, herrana, rouvana, esimiehenä, vallanpitäjänä, tuomarina, virkamiehenä, talonpoikana, porvarina y. m. oleminen. **Syntiseksi säädiksi** sanon minä rosvojen, koronkiskojain, julkisten naisten ammattia, ja paavin, kardinaalien, piispojen, pappien, munkkien ja nunnien säätyjä semmoisina kuin ne nyt ovat, jotka eivät saarnaa eivätkä saarnaamista suvaitse. Nämä säädyt, näet, ovat totisesti Jumalaa vastaan, koska ne vaan hääräävät messuilla ja lauluilla eivätkä Jumalan sanasta huoli; julkinen portto saattaa päästä taivaaseen paljoa enemmän kuin yksikään näistä.

Olla hengellisenä ja yhtä kaikki jättää Jumalan sana viljelemättä, vaikka sen kuitenkin tulisi olla heidän ainoana työnänsä, on juuri samaa, kuin jos aviosäädys oltaisiin eikä

kumminkaan yhdessä elettäisi, vaan huoriltaisiin milloin tämän milloin tuon kanssa niin että peljättävää on, että niin monta kuin on munkkikuntaa ja luostaria, yhtä monta on perkeleen seurahuonetta ja porttolaa, päältäpäin ollaan kyllä hurskaita ja siivoja, mutta sisällä on sielut paljasta syntiä täynnä.

Salaisesta merkityksestä.

Näihin kahteen opetukseen tahdomme nyt tyytyä. Mutta P. Augustiinus katselee asiata avarammalta ja käsittää näillä kahdella apostolilla, Pietarilla ja Johanneksella, **kahdenlaista elämää**, Pietarilla ulkonaista ja Johanneksella **sisällistä elämää**, ja sanoo: Siis täytyy ulkonaisen elämän seurata Kristusta ja kuolla, mutta sisällisen pysyä ijankaikkisesti. Tämä on kelpollisesti ja selvästi sanottu, vaikka muutamat sitten ovat liian paljon kirjoittaneet näistä kahdesta elämästä, niin että ovat sen tehneet tykkänään hämäräksi eivätkä enään tiedä, mikä ulkonainen mikä sisällinen elämä onkaan.

Vaan minä olen karkean ymmärrykseni mukaan sitä mieltä, että ulkonaisen elämän tulee lakata eikä yksin ruumiillisesti vaan myöskin hengellisesti kuolla, se on: koko maailman pitää se hylkäämään, niin ettei ihminen luottaisi töihinsä, vaikka ne tosin ovat hyviä ja niitä pitääkin tehtävän, vaan että hän eläisi ainoastaan uskosta ja uskaltaisi Kristukseen; tämä on sitten se opetuslapsi, jota Kristus rakasti. Tässä valkenee evankeliumi ja valaisee niin monella hengellisellä merkityksellä, etten viitä kaikkia voi havaitakkaan. Sillä Kristuksen sanat ja vaellus vaativat sillä tavalla töitä, että ne ainoastaan uskoa silmällä pitävät.

Pitäkäämme nyt siis P. Johannesta uskona eli sielun sisällisenä elämänä uskossa, P. Pietaria toinä eli ulkoisena elämänä töissä, kuitenkin niin, etteivät ne ole ihmisessä erillään toisistaan. Näin tulemme havaitsemaan salai-

suudet, mikä ulkonainen ja sisällinen elämä on kuolemiseensä ja elämisessään.

Ensiksi sanoo hän: **Tämä on se opetuslapsi, jota Jeesus rakasti.** Tällä hän osottaa, että ainoastaan usko tekee oikeita, rakkaita Kristuksen opetuslapsia; nämä myöskin saavat Pyhän Hengen saman uskon mutta ei toiden kautta. Työt tekevät kyllä myöskin opetuslapsia, mutta ei rakkaita opetuslapsia, vaan hetkellisiä ulkokullatuita, jotka eivät ole pysyväisiä, ja joita Jumalan rakkaus ei varjele, koska he eivät usko.

Toiseksi on tämä **se opetuslapsi joka ehtoollisessa makasi Kristuksen rinnolla.** Oi, kuinka kallis asia se on! Usko omistaa Kristuksen sydämen, se on: sillä on kaikki Kristuksen tavarat ja kaikki oikea ymmärrys.

Edellä olen useasti sanonut, etenkin ensimmäisen Joulupäivän epistolassa, että usko niin likeisesti yhdistää Kristuksen ja ihmisen, että heillä on kaikki yhteistä. Mitä Kristus on ja omistaa, se on uskovaisen ihmisen oma, ja taas, kuten Paavali Room. 8: 32 sanoo: **Jumala antoi Poikansa kaikkein meidän edestämme: eikös hän myös lahjoita meille kaikkia hänen kanssansa?** Näin uskaltaa kristinuskovainen Kristukseen ja saa lohduksen, lepää hänessä kuin omassa Jumalan antamassa tavarassaan, samoin kuin tässä P. Johannes makaa Kristuksen rinnolla kuten omalla vuoteellaan murheetonna ja turvallisena.

Katsos, näin ylenpalttista hyvää on ja mukanaan tuopi meille Kristuksen usko; se asettaa ihmisen Kristukseen nojaamaan ja laskee hänet kaikkein suloisimpaan lepoon, niin ettei hän pelkää mitään, ei syntiä, ei kuolemaa, ei helvettiä, ei maailmaa eikä perkeletta, sillä hän lepää elämässä, armossa, autuudessa, omistaa kaikki taivaassa ja maan päällä, kuitenkin ainoastaan uskossa eikä vielä näkyväisesti. Tämä ilmoitetaan sillä, ettei Johannes

hänen ylösnousemisensa jälkeen eli aamulla, vaan ennen hänen ylösnousemistaan ja illallisella makaa Kristuksen rinnolla, se on: jo tässä elämässä, joka on ehtoollinen, se on: maailman lopulla, jolloin evankeliumi ravitsee sieluja tällä pääsiäislampaalla, jota uskossa saarnan kautta valmistetaan, asetetaan syötäväksi ja nautitaan.

Kolmanneksi mainitsee hän nimenomaan rinnat, ei helmaa eikä käsivarsia, jonka kautta osoitetaan, että uskolla on kaikki Jumalan viisaus ja oikea käsitys kaikista asioista. Tästä P. Paavalikin 1 Kor. 2: 15–16 sanoo: **Meillä on Kristuksen mieli; samoin Hengellinen tuomitsee tosin kaikkia, vaan ei hän keltäkään tuomita;** mylskin 2 Kor. 3: 16: **Koska he palajavat Herran puoleen, niin peite otetaan pois.** Tämän vuoksi saattaa uskovainen ihminen kaikista säädyistä, kaikista töistä, kaikista opeista, kaikista hengistä erehtymättä lausua, mikä on hyvää ja oikeata.

Katsos, näin on ihmisellä Kristuksen uskon kautta ei ainoastaan kaikki, vaan hän myös käsittää, tuntee ja päättää oikein, varmasti ja taitavasti kaikista asioista. Tätä on Mooses tarkoittanut laissaan 3 Moos. 7: 31, opettaessaan, että **uhrein rinnan pitää Aaronin ja hänen poikainsa, se on pappien oma oleman.** Mutta pappeja ovat kaikki uskovaiset kristityt, kuten P. Piet. 2: 9 sanoo. Sen vuoksi tuottaa tällainen usko ihmiselle kaiken hyvän ja kaiken viisauden, niin että he tämän tavaran kautta ovat rikkaita kuninkaita ja heillä on kaikkea kylläntä, viisauden kautta suuria pappeja, jotka osaatvat koko maailman tuomita, erottaa ja opettaa.

Neljänneksi, on tämä se opetuslapsi, joka sanoi Jeesukselle: Herra, kuka se on, joka sinun pettää? Mitä tämä merkitsee? Juudas pettäjä oli vertauskuva paaviin, piispoihin ja kaikkiin hengellisiin, jotka Jumalan sanan hylkäävät ja julistavat omia oppejaan ja töitään, joilla hävittävät kristillisen totuuden. Nyt

näyttää kyllä heidän menonsa, hengelliset tempunsa, tapansa ja työnsä niin kauniilta, ettei mikään luonnollinen järki käsitä heidän erehtyvän, vieläpä luonnollinen järki sellaista puoltaa ja kehuu.

Koska nyt totinen usko ja töitten upeileminen eivät voi sopia toistensa rinnalle, eikä kukaan omiin töihinsä ja ansioihinsa luottava voi turvata Jumalan armoon, se on: maata Kristuksen rinnoilla, niin täytyy armon ja totuuden samassa määrässä alentua, kuin töitten korska ylentyy. Ja niin tapahtuu, että totuus huomaamattomasti ja niin salaa hukkuu näiden pettäjien, muka hengellisten kautta, vieläpä niin salaa, etteivät uskovaisetkaan sitä havaitse, elleivät ahkeruudella totuutta takaa aja. Sillä Kristus Matt. 24: 24 ilmoitti tästä: **että myös, jos taitaisi tapahtua, valitutkin eksytettäisiin.** Sentähden ei tässä riitä se Johannekselle että hän vaan makaa Kristuksen rinnoilla, vaan että hän myös on huolissaan ja kysyy: kuka on pettäjä.

Näin pääsevät oikeauskoiset tutkistelemalla kristillistä totuutta ja armoa tarkastelemalla selville siitä, kuka pettäjä on. Sillä samalla kuin he havaitsevat, että ainoastaan armo (se on Kristus) auttaa eikä mikään muu paitsi armo, sekä ettei millekään muulle ole rakentaminen, niin näkevät he helposti verratesaan armoa ja luontoa toisiinsa, että kaikki, mikä on armon ulkopuolella, on viettelevää. Ja armo siis vastaakin heille sydämessä, että he älyävät kaikki ne pettäjiksi, armon hukuttajiksi ja hävittäjiksi, jotka armon ulkopuolella määräilevät oppia, elämää ja töitä väittäen näin muka tekevänsä hengellisiä ja hurskaita ihmisiä.

Nyt siis eivät ole Kristuksen pettäjiä muut kuin ainoastaan ulkokullatut, jotka vaeltavat pyhän elämänsä ja hengellisen säätynsä kauniissa loisteessa ja sillä kuitenkin hävittävät kristillisen totuuden ja armon valkeuden it-

sestään ja jokaisesta, niin että paljasta ihmislorua jää heihin jällelle. Tätä ei kukaan huomaa paitsi joilla oikea usko on, eivätpä edes nekään ennenkuin pitävät sitä silmällä, tutkivat, kyselevät ja näitä vertaavat keskenään. Muuten sallivat hekin sellaisten töiden tapahtua ollen siinä yksinkertaisessa luulossa, että ne lähtevät oikeasta uskosta, koska näyttävät niin suuresti oikeitten töiden kaltaisilta.

Tämän johdosta on pettäjällä nimensä **Judas Iskarioth.** Judas merkitsee **tunnustaja**, sillä kaikki sellaiset pyhät tunnustavat Kristuksen eivätkä häntä julkisesti kiellä, vieläpä näyttävät elämässään paremmiltakin kuin oikeat tunnustajat. Mutta **Iskarioth** merkitsee **palkkaa**, sillä sellaiset pyhät ovat paljaita itsekkäitä, palkantavoittelijoita ja oman voiton pyytäjiä; kaikella, mitä he tekevät, hapuilevat he omaa hyötyänsä eivätkä tee mitään vapaaehtoisesti Jumalan kunniaksi, samoin kuin Judaskin kukkarollaan etsi ja hapuili ainoastaan omaa hyötyään. Katsos, näin on maailma täynnä hengellisiä ihmisiä, mutta ei heissä totta totisesti ole muuta kuin paljasta iskariothia, oman edun ja hyödyn katsomista; he viettelevät loisteellansa kaiken maailman pois oikealta uskon tieltä ja niin he ylönkatsovat ja myyvät Kristuksen, se on: kristillisen totuuden ja armon, josta puhutaan laajemmin Kristuksen kärsimyksen selityksessä.

Huomaappas nyt, miksi ei P. Johannes hänen nimeänsä mainitse; usko, näet, ei tee mitään lahkoja, ei mitään erotusta, kuten työt tekevät. Ei siis hänelläkään ole mitään erityistä työtä, jonka mukaan hänelle voisi nimen antaa, sillä hän tekee kaikenlaisia töitä, niinkuin ne hänelle sattuvat eteen sekä sitä että tätä. Mutta Judas Iskariothin olemus on paloitetu töihin ilman uskoa, sillä yhtä heistä sanotaan piispaksi hiippansa ja sauvansa vuoksi, ei uskon tähden, toista paljasjalkaiseksi kaapunsa ja puukenkiensä vuoksi, kolmatta augustiino-

N:o 10. Kolmantena Joulupäivänä eli evankelista Johanneksen päivänä.

laiseksi mustan kauhtanansa takia, ja niin pois päin, yhtä yhdestä toista toisesta syystä. Mutta usko pysyy kaikissa töissä ja säädyissä nimetönnä, jonka vuoksi se tekeekin niitä opetuslapsia, joita Kristus rakastaa. Pietarilla kyllä on nimi, sillä uskoa ei ole ilman töitä, mutta sen nimen on Kristus hänelle antanut, eikä hän tämän nimen vuoksi tule rakkaaksi opetuslapsiksi.

Nyt näemme, mitä sillä tarkoitetaan, että tämän opetuslapsen pitää jäädä ja Pietarin seurata, kuten edellä on sanottu, sillä usko on pysyväinen, kunnes Kristus tulee, jolloin se lakkaa; mutta töiden pitää hukkuman ja ylönkatsotuiksi tuleman. Maailma voi meiltä kaikki riistää ja tyhjäksi tehdä, myöskin hyvät työmme ja hyvän elämämme, mutta sen täy-

tyy jättää usko sydämeen jällelle, jossa se pysyykin aina viimeiseen päivään asti. Tästä kaikesta voidaan hyvästi käsittää, ettei Johannes tätä ole kirjoittanut itsestensä omaksi kunniakseen, kuin olisi hän tahtonut, että häntä olisi muita erinomaisempana pidetty, vaan hän on tahtonut osoittaa tämmöistä uskon salaista ja rikasta avua; hänkin ymmärsi vasta Kristuksen taivaaseen astumisen jälkeen, että Kristus juuri tätä on tarkoittanut.

Se onkin hyvä merkki, että Pietari katsoo Johanneksen perään, eikä P. Johannes Pietarin perään. Sillä töiden tulee katsoa uskoon, eikä päinvastoin uskon töihin. Ja monta muutakin viittausta voitaisiin tästä löytää, jos kenellä olisi aikaa ja halua tutkistella. Amen.